

Posamezne številke v Trstu in okolihi po 10 stotink. — Oglašje se računajo v širokosti ene kolene (72 mm). — Oglašje trgovcev in obrtnikov *manj* po 20 stot. oskrbnice, zahvale, poslušnice in vabila po 40 stot., oglašje domaćinih zavodov *manj* po 50 stot. Mali oglašji po 10 stot. beseda, najmanj pa 1 l. — Oglašje sprejeta Iseratski odelcek Edinosti. Naročniki in reklamirajo se pošiljajo izključno upravi Edinosti. Uprava in Iseratski odelcek se nahajata v Trstu, ul. sv. Nedelje št. 20.

ba, ki je na njeni podlagi Italija stopila v vojno, ni bila take naravi, da bi se bila mogla objaviti, dokler so trajale sovražnosti, ne da bi bila objava v kvar zavezniki stvari. Glede svoje izjave, da bi se bila v primeru, če bi ne bilo mogoče priti do prijateljskega sporazuma med Italijo in Jugoslavijo, izvršila londonska pogodba, kolikor njeni zahteva, smatra ta francoska in angleški ministri prečednik, da ni treba veliko dostavljati poenostilom, ki sta jili že podala v spomenci od 17. februarja.

gleško vlado v prizavezanu, da bi se udeležile
vse londonske pogodbe nadomestila s sporazumom, ki bi enako začelo veljati njo in jugoslovene. Tak sporazum bi očitno nadomestil in razdel londonsko pogodbo sporazumom s Italijo samo. Vse zavezane vlade so edine v madi, da se more doseči tak sporazum, in priznavajo, da se v tej nadi strinja v polni meri z najimi predsednik Wilson, toda ne morejo se zakrivati morebitnosti, da bi v primeru, če bi se ne mogel doseči tak pristopen sporazum, londonska pogodba, ki so ga podpisali leta 1913, postala potem edina veljavna alternativa, vsaj kolikor se tiče njih. Zaključilo jo si dovoljujeja francoski in angleški ministriški predsednik opozarjati predsednika Wilsona na silno važnost hitre rešitve jugoslovskega spora, ki je nesofistično, katero sedaj težko ogroža mir in zavlačuje uredbo jugovzhodne Evrope.

Londonska konferenca.

LONDON, 27. (S.) Zakasno. Mirovna konferenca se je sestala dva. Razpravljalo se je o filipinskih vprašanjih in o dragih. Seje so se udeležili angleški delovni minister in francoski tumač. Ker te razprave lahko trajajo nekoč tednov, se je odločeno, da se konferenca razdeli na dva oddelka. Ministri in izvoljeni na finančni in gospodarski vprašanju bodo torej medsebojno razpravljali o dragini, a ministri vnanjih stvari, poslaniki in izvoljeni se bodo sestajali v ministrstvu vnanjih stvari in svrhu nadziranja razprave o turškem vprašanju.

IZ JUGOSLAVIJE.
Novi poslanci.
BELGRAD, 26. Namesto poslancev, ki so umrli v poslednjih štirih mesecih, so vstopili v parlament njihovi namestniki: Marko Goričević, dr. Pečanec, Svetlan Milosavljević iz Krsta Kanič. Danes šteje začasno narodno predstavništvo 279 članov.

Konferenco o finančnih vprašanjih v Zagrebu
ZAGREB, 26. Predvčeršnjim je bila v
predsedništvu vlade pod predsedovanjem ba-
na dr. Lažinjine in v prisotnosti vladnih referen-
tov enketa s predstavitelji trgovske in obrt-
niške zbornice, zveze industrijcev ter zveze
trgovcev. Prebrala so se se aktualna vprašanja
v zvezi z zamenjavo novčanic, posebno z ozi-
rom na množico potvrdjenih kolkov na tiso-
takih, Skledilo se, da naj se z vso strogošću
nastopi proti fiktivastvu s temi kolkli. Nada-
lje so se prebrali nekateri predlogi, ki bi so-
meli takoj predložiti finančnemu ministru
radi lažjega postopanja pri izmenjavi novčanic
z dvoletnimi kolkli.

Stari in novi ban.
ZAGREB, 26. Predvčerajšnjem ob desetih in pol so se poslovlili poverjeniki in načelniki posameznih uradov in oddelkov od odstopajočega bana dr. Tomislava Tomljenovića. Od stopajočega bana je pozdravil poverjenik za pravosodje dr. Bjelobrk, ki je naglašal, da bo nastalo uradništo zvesto državi in da bo delovalo v smericah, ki jih bo določila nova država na upravn. S prisrčnimi besedami je pozdravil odstopajočega bana in se mu zahvalil za naklonjenost. Dr. Tomljenović se je v lepem govoru zahvalil za pozdrave in za veliko podporo, izrazujoč živo željo in nado, da bo uradništo tudi pod novim režimom nadaljevalo svoje dosedanje delo. — Danes ob desetih se je zbralo vse upravno uradništo v veliki dvorani.

rani besedi, palače, da pozdravi novega bana dr. Lajtnja. Pozdravil ga je upraviitelj poveljstva za notranje zadeve dr. Bošnjak, ki je v prisrčnem in toplem govoru priporočal banu interesne uredništva v njegovih težnjih, in se cer z ozirom na življenjske razmere. Ban se je odzval v prisrčnem govoru, v katerem je pri- pomnil, da uvideva težke materialne prilike, v katerih se nahaja naše uredništvo in da su- bo zanj toplo zavzel, tem bolj ker je sam kmet- ski sin in dobro pozna potrebe siromašnih slojev. Velike so zahteve finančne narave, ko se stavljajo na našo državo, vendar bo vladar oziroma on kot njen predstavitelj storil vse, da se ugodni vsaki upravičeni zahtevi. Natan- čnejšega programa ne bo razvijal, zahteva pa- edn uredništva, da vrši vestno in točno svoje dolžnosti, dočim jih ne vprašuje za politično prepričanje. Banov govor je uredništvo spre- mnilo z burnim odobravanjem in prisrčnimi ži- vijo-klici.

Iz Čechoslovaške.
Japonski kapital v Prahi.
PRAGA, 26. V Prahi se je osnovala delniška družba za trgovino z vzhodom. Družba se pogaja zaradi udeležbe japonskega in indijskega kapitala. Japonska skupina je obljubila 40 milijonov kron, indijska pa 20 milijonov.

IZ RUSIJE.
Sovietska Rusija prosi poslojlo od Združenih držav.
NEW YORK, 27. (S.) Washingtonski poročevalac »Associated Press« brzojavlja uradno vest, prišlo večer, ki raznažala novo mirovno ponudbo s strani sovjetske Rusije. Bolševiška vlada se obvezuje na udeležitev demokratiške politike v Rusiji in na sklicanje ustavodajne skupščine; razpusta občina, da bo razsvetljava ohranjena; katerikoli se ne razumljivosti, Rusji dojavijo v izjemo.

stvu, ter da bo lažarja za 60% teh dolgov s svojim imeteljem, Sovetska vlada prosila angleško in druge vlade opustiti vmešavanje v ruske zadeve. Prosi tudi, naj bi se Zahtevane države pooblastile, da dovolijo Rusiji posojilo na podlagi večinskih koncesij.

Iz Avstrije.

Tendenciozna vesti.

DUNAJ. 28. Korespondenčni brad javlja iz mednarodnega vira, da je nemorena vesti italijanskega poslanca, da je Renner odločil svoje potovanje v

Beograd, dokler se ne reši jadransko vprašanje
vsled nasveta neke velevladi, in karjaja, da je bilo
notorizirano odločeno vsled avstralskih notranjih po-
litičnih razmer in vsled izpremenbe beogradske
vlade, ki je sedaj preveč zaposlena z notranjimi
devami.

Avstrijska vlada izjavlja tudi, da nima nikakovega poudarka na pospeševanju pogajanj, ki se tičejo samo izvršitve določb salzgarmarske pogodbe, če bi se zaradi nedokazane rešitve jadranske vprašanja moglo skleniti nekaj, česar ne namerava avstrijska vlada.

Avstrijsko madžarski obmejni spori.
DUNAJ, 27. (S.) Korespondenčni urad javlja, da je kancelar Renner obvestil komisijo za vnanje zadeve o ponovnih prekoračitvah meje s strani madžarskih vojakov in o zaplenjenih denarja in blaga. Nekaterim potnikom so pobrali ves denar. Renner je nadalje izjavil, da bo poslal madžarski vladi energičen protest, če se ponove sluhaji, da madžarske obmejne straže in vojaški mučijo avstrijske podane in jim krajo denar.

Iz Nemčije.

Komisija vnanjih stvari se strinja z vlado.
BERLIN, 28. (S.) Komisija za vnanje stvari pod Schlegelmannovim predsvetstvom je izjavila, da se strinja z vlado v vprašanju izročitve vojnih krivcev.

Izročitev nemškega trgovskega brodovja.
BERLIN, 29. (S.) Danes odide v London komisija 21 članov pod vodstvom svetnika Seeligerja v svrhu izvršitve mirovne pogodbe, v kolikor gre za izročitev nemškega trgovskega brodovja.

Razprava proti nemškimi vojnimi krivcem.
CURIH, 27. L. Monakovega javljajo, da se je nedavno sestalo 21 nemških generalov, med katerimi so bili tudi Ludendorff, Falkenheim, von Kluck in admiral von Tirpitz ter von Scheen, ki so sklenili predstaviti se izrednemu sodišču, kar smatrajo, da to ni proti časti nemškega državljanja. Niso se bavili z entuziazmom isto krivcev, poudarjajo, da je v tej zadevi merodajen samo nemški narod.

SPLOŠNA ŽELEZNIČARSKA STAVKA V FRANCIJI
PARIZ, 28. (S.) Državna železničarska zveza je proglasila splošno stavko.

Brzlojavne zveze s Francijo in Anglijo skoraj prekinjene.

ROM, 28. (S.) Vsi dve popoldneva prekinjenja brezjavnih zvez preko Monakovega so skoraj vse brzlojavne zveze s Francijo in Anglijo prekinjene.

"Svoboda", kakor si jo mislijo sovražniki — svoboda!

Če si pred leti počival na skrajni konec nekdanje monarhije, bal si se, da prideš v Poluzaj. Ali presenečen si bil prijeto. Čim je bila za teboj zadnja postaja Galicije, ti je iz prevodnikov odgovarjal v nemškem jeziku prišel si v drug svet, kjer je zopet nadvaldovala — nemška kultura. Bukovina je bila zadnji steber nemške znanosti, nemških šol in marijvega nemškega dela. Nemško plemo je dajalo deli svoje oziroma. Nemščina je bila odločilna in je podajala smeri. Nemškemu prebivalstvu je rado sprejemalo vase nemško kulturo. Vse šole so bile nemške — vseučilišče tudi v zadnjih letih nastale narodne ljudske in srednje šole so sicer uvedle svoje jezike — ali nemščina je ostala odločilna in odločujoča smeri. Od občinskega urada do deželne vlade in vsa sodišča so se posluževala nemškega uradnega jezika. Zdravniki, odvorniki, notari, inženirji, so govorili nemški, so nemški razpravljali in oblikovali edino gledališče v deželi. Narodi so živeli med seboj v slogi!

Tako slika o nekdanjih razmerah v Bukovini je razgrnil nedavno neki nemški list, ki pa si mu imena nismo zabeležili. Ta list pa ni pomislil, da je s tem napisal krivavo obsodbo dunajskega režima; in pomislil, da je podal o tem kričoč z gledi krivostni vladavine Habsburžanov napram nemškemu narodu. Ogledajo si najprej narodnostno razmerje v tej pokrajini! Glasom uspeha ljudskega štetja leta 1900 je štela Bukovina 730.195 duš. Maribor si tvorili 41 odstotkov, Romuni 32, okoli 4 odstotke Poljaki, nekaj nad 1 odstotke Madžari, a 22 odstotkov Nemci! Ti so tvorili torej petino prebivalstva; vendar so bili gospodarji v deželi! Pri tem pa je uvaževali, da ti Nemci niso bili avtohtono prebivalstvo, marveč jih je habsburška vladavina imortizirala, uvažala. Niso bili staroselci, marveč prišelci, ki jim je sistem pomagal do tolike moči in veljave. Istotako, kakor se je zgodilo pri nas v Trstu, kjer je mala, številno neznatna nemška kolonija uživala privilegije, udobnosti in prednosti — posebno na polju solstva in po uradih, — dočim je avtohtonomu, domaćemu slovenskemu prebivalstvu sistem odrekal najprej pravice in je našemu živju mečal kako mrvice le tedaj, ko je šlo tako v prilog njegovim germanizatornim namenom, ko je namreč potreboval nekoliko protitežja proti italijanskemu živju. Če nam je dal kako mrvice, je storil to le zato, da je imel povoda, da da nemški koloniji — nov hlebi!

Seveda pravi oni pisec, da so se nemška plemena v Bukovini rada podrejala nemškemu gospodarstvu. Brezobraznost brez primer! Sino li morda mi v Trstu — »radi« gladi tiste nemške privilegije? Ne radi, marveč smo stiskali pesti v jezi in smo tudi protestirali neprestano in glasno. Nismo »radi« gladi tistega gospekevanja nemškega priseljenstva, tistih privilegij, trpali smo jih le, ker nas je sistem pestil, ker nismo imeli dovolj moči, da bi odpravili to vnebovpijočo krivico, ta škandal!

Seveda je bila v Bukovini še drugačna razlaga za tisti »radi«. V tem je ravno peklenska perfidija: domače prebivalstvo je sistem na-

menoma, prevračano in sistematično zamenjal kulturno in gospodarski, da je bilo nesposobno za odpor, da se tisti siromaki niti zavedali niso svojega nevrednega in poniževalnega položaja. Če smo pri nas morali trpeti listo nemško veljave, ker nismo imeli dovolj moči za njega preprečenje, pa je v Bukovini nekdanji nedostojni zvesti in zato, seveda, tudi dočim Pa nam govore, da so se »radi« podrejali!

Če pa slika, ki jo je oni nemški list razgrnil o nekdanjih razmerah v Bukovini, drastično označuje avstrijski sistem, njegovo stopanje z narodi, nasilno nadržanje nemškega gospodarstva v nemških deželah, vso krivico in nemoralnost dunajske in habsburške »narodnostne politike«, pa nam jeremiada, ki jo oni pisec piše nadalje, označa polno, duševno razpoloženje nemstva. V milijih glasih toži namreč, kaj bo sedaj — ko je božja pravica slednjič enkrat napravila konec nemškemu gospodarstvu v Bukovini — iz tamonjskega nemstva? Nemški uradniki, odvorniki in profesorji so ostali brez kruha, ker — ne poznajo deželne jezika! Od prejšnjih šestih nemških listov je ostal le eden; nemško gledališče je odpravljeno, nemško vseučilišče stan romunškega vojaštva.

Vsakomur mora biti na jeziku vprašanje: kako naj si razlagamo dejstvo, da se je tako ponosna stavba mogla porušiti kar hkratu? Odgovor: ker je avstrijski sistem tudi v Bukovini, — kakor povsod v nemških pokrajinah, — nasilno in z državnimi sredstvi — torej iz žepov nemških narodov — ustvarjal Potemkinove vasi; ali z drugo besedo: ker tisto nemško veljavo ni imelo prav pobegnega korena v domačih tleh, ker je bilo le umetno vzgojevana rastlina! Čim je padel perfitni dunajski sistem, da največji krivci tega področja sistem, se je »ušila tudi umetna bukovinska stavba. Sekane narave je odločil takol!

Pisec je v strahu radi usode Nemcev in Židov v Bukovini. Mi imamo dober nasvet: zapustite naj deželo, ki so se ji le narili! ki si nihov dom, in naj se povrnejo na svoja tla! Že dobe tam kruha! Saj so nam krčili vedno, da so ta tla dom bogastva, procvita, kulture — sreče! Pisec pa menda ne misli na to edino primerno pot, marveč kriči v prilog svojim zaščitenim: Kje je pravica, kje razumnost, kje svoboda? Ta velik odkriva res nemško dušo v velonji. Napram drugim narodom so vedno gajili nalet pravosti; pljuvali so na načelo enakopravnosti; našlo svobode so tirili v blato. Sedaj pa bi se hoteli sklicevati na ta načela in vzbujati domeno, kakor da so peprej, ko je bila Bukovina njihov Eldorado, vladala tam pravica, enakopravnost in svoboda! Res, na bukovinskem zletu se kaže najrazličje: kaka je svoboda, kakor si jo mislijo za druge narode! — sovražniki svobode!

Ali, žal: nemško gospodarstvo v Bukovini je padlo z zasluteno katastrofo, ki je zvenela bihko monarhiji; ni pa se izumil rod takih sovražnikov... Se se bodo morali narodi Evrope boriti za svojo pravico in resnično svobodo. Ni se nikoli zanje tas resničnega in stalnega mira. Ali pride prav tedaj. V tej veri nas trja tudi nemški zlom v Bukovini in pa usoda ki je odločila sovražnike pravice in svobode v bivši Avstriji!

Vojne oškodnine.

Poročilo g. Al. Urbančiča na obč. zboru »Zveze slovenskih županov« v Gorici 5. II. 1920. (Zakasnelo radi boleznih društvenega tajnika.)

Lepa in draga nam je bila solčna rodna gruda pred vojno, draga, a ne lepša nam je danes, ker je vsa solzna in poteptana, a najdragša in najlepša nam bo, ko bo zopet vzpostavljena in vzcvetela pred nami. Ne moremo pa z lastnimi silami vzpostaviti te svoje miljenke in naših ljubih domov, ker je vojna škoda prevelika in njeno razdejaje preludo. Mora nam priskočiti država na pomoč s svojjo zakonodajo, ki mora stremeti za tem, da dobimo nesrečni trpinji zasedenega ozemlja svojo vojno oškodnino.

Po splošnem državnem zakonu se smatra po vojni povzročena škoda za posledico nadnaravne sile in v zakonu je izrecno govorjeno, da ni država za njo odgovorna. Radi vzpostavitve narodnega imetja pa ima država dolžni in moralni interes, da izdaja po vojnih posebne zakone o vojni oškodnini.

Tak zakon, ki se oira na naše razmere je italijanski zakon enotnega besedila z dne 27. III. 1919. Iz njegovih posameznih členov in deloma po spisih »Gor. Straže« iz minulega leta posnemam sledeče oškodninske:

1. pri osebah,
2. pri prebitnih in
3. pri neprebitnih.

1. Vojna oškodnina za osebe je torej invadirska penzija, podpora vdovam, sirotam in vsem osebam, katere je vzdrževal državljani, ki je izgubil življenje ali svoje zdravje vsled vojnega dejanja, ako te osebe ne uživajo že kakor druge penzije ali državne subvencije, ali pa ako nimajo prevelikih lastnih letnih dohodkov (5000 lir). Kdor ne mara oškodnino 500 do 1000 lir, sprejme lahko enkratno odpravnino 5000 do 15.000 lir, ali pa za popolno delavno nezmožnost 10.000 do 20.000 lir.

2. Premičnine, izgubljene vsled vojne imajo pravico do oškodnine, ki znaša toliko, da se lahko kupi drugo ob česu izplačila. Država pa ima tudi pravico, da vrne oškodovancu izgubljene perdniete in natura v sorazmerni vrednosti.

»Oh, da sem to vedela,« je iztisnila Anka, »ali, povejte mi, gospod Gašpar, ali res niste prejeli mojega pisma?«
»Nisem in zato sem se zakasnil.«
»A kje je Drmačič?«
»Ne vem. Izginil je. Zlodejec pride zopet, ko bo žejen in lačen. Ali sedaj lahko noč, plemenite gospe!«
Že se je izgubljal v daljini topot Alapičevega konja — ko so vsi trije še stali na dvorišču.

»Zlo za nas, gospa taša,« se je namračil Stepek; »sedaj ne preostaje drugega, nego da podžigamo kmete še huje.«
»Da,« je odobrila Uršula, »Miliču ne dajem rada dekleta, ali moram. Za kmete poskrbite vi. Anka!«, je nadaljevala, prijemši hčer za roko, »ti si prevarila mater, lagala si o Miličevi smrti. Ti nimaš duše! Bog nas je kaznoval.«

3. Oškodnina za nepremičnine se izplačuje po tem zakonu tako-le:

a) Ugotovi se vrednost uničene nepremičnine v letu 1914.
b) Odbi se za obrabo le nepremičnine znesek, ki značaj k večjemu polovico vrednosti in
c) Tej tako znižani svoti se radi sedanje dražnje pristaje 300% povisek.

Navedem naj praktičen primer: majhen obrtnik v Mirnu ima porušeno hišo, ki je bila vsled komisijskega oglada cenjena na 10.000 lir. Ker je bila hiša že nad 40 let stara, odbije komisija 4000 lir za njeno obrabo, ostane torej le še 6000 lir, a to svoto pomnožimo s 3, je 18.000 lir (300% povisek); obrtnik prejme 24.000 lir vojne oškodnine.

[Tu je popravljen netočnost gosp. dr. Alojzija Gradnika, ki se je po končanem poročilu oglašal k besedi in pojasnil, da treba pomnožiti s tremi le od izvedenega ugotovljeno škodo, ker je materialni dražji in ravno tako delavske moči. Edino to plača država. Ako je cenjena stavba na 40.000 in se odbijeta 2000 za uporabo, ni oškodnina 3 x 38.000; pač pa trikrat od izvedenega ugotovljena škoda recimo 20.000, kar znaša potem 60.000.]

Ako iz praktičnega vidika razmišljamo vse to, pridemo do zaključka, da je država deloma dobro poskrbela za našo vojno oškodnino, a žalostno je le to, da je poslovanje, predno se ti plača ta oškodnina, tako komplicirano in sila počasno.

Glavna ovira je pač ta, da ni še do danes uveljavljen ta zakon v zasedenem ozemlju. Rečeno je bilo, da bo imel ta zakon za nas Julijske Benečane veljavo še le po aneksiji. Po zagotovilih v mnogih listih in merodajnih oseb je že izdelan zakonski načrt, da se raztegne s posebnim kraljevim dekretom na italijanski zakon tudi na zasedeno ozemlje še pred aneksijo, a do danes še ni priobčen v »Gazzetta Ufficiale«. V tem načrtu so tudi primerno izpremembe italijanskega enotnega besedila in upati smemo, da bodo tudi te nam v prilog. Praktične važnosti pa je za sedaj ta zakon vkljub temu:

1. Ker daje deželni hipotetni zavod v Gorici kot zastopnik Kreditnega zaroda za povzdigo obeh Benečij v Benetkah (Istituto federale di Credito per il Risarcimento delle Venezie) predpune po 50% pri nepremičninah in 40% za premičnine. Za sedaj pa je deželni hipotetni zavod ustavil predpune na premičnine, a to po lastnih zagotovilih le začasno, iz meni neznanih razlogov. V ta namen mora predložiti oškodovanece zavodu duplikat svoje posebne pismene vloge. Formulirji za nepremičnine morajo biti ugotovljeni od strani sodniške komisije in izvedencev, ali pa kr. vojaškega ženijskega oddelka. V naši okolici se naše ljudstvo bolj poslužuje vojaškega ženijskega oddelka, ker je to enostavnejše. Podpiše namreč le tiskano (domandno), jo prinese v pošto, pošlje županstvu, predloži v podpis še okrajnemu komisarijatu in opravljen je ves ta posel. Sodne komisije in za zapriseženi izvedenci so dražji in delajo bolj počasno. Katero postopanje je pravilnejše, se danes še ne more prerokovati.

Za te predpune plačuje oškodovanece sicer 3% obresti, a vkljub temu ima lahko od te svoje velike koristi, ako rabi denar za takojšnjo svojo gospodarsko vzpostavitve.

II. V Gorici posluje deželni urad za pomoč poškodovancem po vojni, ki je založil tiskovino. Te se dajejo po znižanih cenah občinskiim poverjenikom, da jih izpolnijo v domačem uradu. Ustanovilo so se že nekod podružnice tega urada na Stolem trgu in sedaj uveče deželni komisarijat in sakem občinskem uradu pisarno za pomoč poškodovancem po vojni. Tozavezna tiskovna navodila so že izdelana in bodo te dneve razpislana vsem občinam. Občinski poverjeniki dobijo tudi primeren pouk v deželnem uradu v Gorici, kamor bi morali biti pozvani vsi, ki bodo pri županstvu opravljali te posle. Le pridno na delo v tem oziru! Vas, gospode župani, le prosim, da se v tem smislu združite s svojimi domačimi učitelji, razumniki in duhovniki, ter da z vsa silo delujete na to, da bodo imeli vsi naši ljudje vsaj pismeno ugotovljeno svojo vojno škodo.

III. Za vzpostavitev javnih naprav v zasedenem ozemlju (tudi Tridentu) je določenih 100 milijonov lir. Koliko dobimo od teh mi Goričani, nam pokaže bodočnost in jaz mislim, da je ravno dolžnost naših županov in njihove »Zveze«, da obrnejo vso svojo pozornost pravici razdelitvi teh milijonov, ker je vojna ravno nas Goričane tako silno udarila, kakor nikogar in nikjer drugje, kjer je divjala ta strašna vojna furja.

IV. Županstva imajo pravico udeleževati stavbinski red, kar je pri današnjih razmerah vsaj na glavnih cestah nujno potrebno. Naše županstvo se je že obrnilo v nekem slučaju slično prošnjo na deželni komisarijat in pričakuje ugodnega odgovora.

Pač pa je ravnanje vojnih del za Julijsko Benečijo poslalo menda vsem županstvom sledečo okrožnico z dne 22. decembra 1919, št. 3543: »V ogib neprijetnostim, ki se pojavljajo pri vzpostavitvi, se opozorjajo vsa županstva na sledeče določbe pri gradbi stanovanj.

1. V olajšavo pri proračunih in pogodbah z lastniki je dovoljeno krajnim kompetentnim korporacijam določati zahteve stavbanskega reda.

2. V administrativnih poslih se sme sporazumno ukreniti vse potrebno, kar je nujno utemeljeno v zdravstvenih zahtevah in spremembah v notranjih stanovanjskih stavbah.

do srce ob prvem vzplamtenu ljubzni. Zopet sedi pri odprtem oknu Sofija. Zlata mesečina odsvita na steklenih ploščah okna, zlata mesečina se poigrava na njenih laseh, na blaženem jej obrazu, seva v milostnem očesu. A blaženi svet tega očesa preliva niemzerno blaženost v oči mladega bledega človeka, ki je sedel ob nogi device. Ta človek je bil Milič. Beli prstiči Sofijinji so se zapletali drhteč v črne lase junaka, ki je kanila nanje tu pa tam dekliska solza.

»Zjutraj,« je začela dekliska, »sem umirala ob žalosti, sedaj pa pogibujem ob blaženosti. Tamo, moj srce in življenje moj! Si-li to ti, ali si? V svojih rokah držim tvojo milo glavo, da, da, tvoja je. Ne bi je dala niti za ves svet. Oh, ta svet brez srca, brez duše! Prevarili so, izdali so me, hoteli so me izročiti drugemu. Da si mrtev, so rekli. Oh hvala ti, Bog, živ je, živ! Skoro ne verujem. Daj, da zaprem oči, sanjati hočem, da sem nesrečna, da si mrtev.«

— dekliska je zaprla oči, ali odprla jih je hitro — »glej,« je rekla, prebudila sem se, nisi mrtev, tu si, moj si — na veke moj Sestra! — se je obrnila dekliska do Marte, ki je nekoliko oddaljena sedela v sruku in opazovala mlada srečnca — »sestraj Bog je vendar dober in predobor. Od srca hvala mu za vse moje nevolje! Mari bi danes občutila toliko blažen-

3. Predložijo se višji določbi vsi oni posebni slučaj, kjer je potrebna radikalna izprememba pri vzpostavitvi raznih poslopij.

Količnega pomena je stavbinski red v zdravstvenem, praktično-gospodarskem in opešvalnem pogledu naših občin, ni treba posebej povdarjati nikomur, ker je že »Gor. Straže« zapisala polno zahtevo za udeležitev stavbanskega reda in razsedem župan mora umevati vse to in stremeti za povzdigo svoje občine tudi v tem oziru.

Ako razmišljamo ob sklepu tega skromnega predavanja vse te določbe vojni oškodnini, priporočam ugledni »Zvezi slovenskih županov«, da sprejme na današnjem rednem zborovanju sledeče resolucije:

1. Vsem invalidom, vdovam in sirotam morajo vsa naša županstva prekriti penzije z napravo belih in rdečih tiskanic, ki se dobe pri vsakem okrajnem komisarijatu ali pri komisiji za pomoč vojaškim invalidom, vdovam in sirotam v Trstu, via delle Acque št. 7.

2. Takoj naj vsa županstva posepošje svoje delo, da si vsak preskrbi izpolnitve tiskanic za premičnine.

3. Nemudoma je izvršiti cenitve za nepremičnine.

4. Osnujejo naj se zadruge poškodovancev po vojni, da se zmanjšajo cenilni in drugi stroški.

5. Naprosi se deželni komisarijat, da takoj izda tozavezna navodila, sestavi zahtevna pravila in podpira z vsemi sredstvi težnje našega ljudstva pri dosegu vojni oškodnin.

6. Pozovejo se vse okrajne sodnje, da pospešijo svoje in sodnih cenilcev sodelovanje s sodnimi komisijami za ugotovitev vojne škode.

7. Vsi župani, učitelji, duhovniki in sploh razumniki po deželi naj se združijo v delu za ugotovitev vojne škode ter naj pošljejo ljudstvu tiskavice in občinskih uradih proti plačilu ustanovljenem potom deželnega komisarijata.

8. Vsako županstvo naj strogo pazi na stavbinski red pri gradnji novih in popravi deloma porušeni poslopij. Uvažujejo naj se povsod zdravstveni, praktično-gospodarski in cenevalni principi modernizirane stavbarstva.

9. Zveza pospešuj z vsemi možnimi faktorji sistematično organizacijo vseh domačih podjetnikov, stavbenih mojstrov in sploh vseh rokodelcev. V dosegu tega namena:

a) snuj domače stavbene tvrdke in družbe v vsakem županstvu z domačimi mojstri, b) pospešuj jim oskrbo potrebnega kapitala potom domačih denarnih zavodov, c) pogladi strokovno nazozbrabo naših rokodelcev z zahtevno strokovnih šol in zastavništvom predavanj,

d) izključijo umazano konkurenco posameznih spekulativov med domačimi rokodelci in obrtniki,

e) skrbijo s kulturnim delom za pravo navstveno vzgojo svojega obrtnega in rokodelskega naraščaja.

10. Zveza pospešuj z vsemi sredstvi treznost, varčnost in pridnost našega delavstva in bori se proti pijančevanju, plesu in njegovim nepravim razvadam.

Dodatno k isti točki so se sprejele še sledeče resolucije, katere je utemeljeval dr. Al. Gradnik:

1. Vlada se pozivlja, da pomnoži 300% povisek povzročene škode na 1000%, (pri stavbah).

2. da se določijo več voditeljevi sodniških komisij, ker silno naraščajo prošnje za sodniške ugotovitve,

3. da se pomnoži število domačih izvedencev v vsaki občini, pri čemer mera sodelovati politična oblast, ki ima pravico do njihovega imenovanja.

4. Županstva naj si takoj oskrbe pri evidenčnih zemljiških uradih občinske mape, ker so sicer cenitve nemogoče.

5. Domačim izvedencem naj se preskrbe od deželnega odbora enotne cene za poljske poskodb.

6. Županstva naj prevzamejo konspiriranje cenitev v svoje notranje uradno delo.

7. Zveza poteguj se za to, da plača vlada strankam tudi cenitve stroške.

8. Kakor pod točko 1. naj se zviša tudi pri zemljiških odstotek za namravljeno škodo, ki odgovarja sedanjim zemljiški vrednosti.

9. Županstva naj skrbijo za to, da se povrne tudi tista škoda zemljišč, ki so se uporabila v javne naprave n. pr. ceste.

10. Zveza poteguj, je-li potrebna ugotovitev vojne škode komisijam potom tam, kjer je vojska oblast sama vzpostavila nove domove in kakšni so ti pogoji? (Dolje prih.)

Živila aprovizacijske komisije

za teden od 1. do 6. marca 1920.

(Preštipne se številka 36 živilske izkaznice.)

Bela moka: ½ kg po 0,75 lir kg.
Testenine: ¼ kg po 1,50 lir kg.
Riž: ½ kg po 1,40 lir kg.
Koruzova moka: ½ kg po 0,85 lir kg.
Kristaliziran sladkor: 10 dkg po 5 lir kg.
Prvovrstno olje mešano: 10 cl na odmerk po 6,80 lir liter.

Losos: 1 posoda (okoli pol kg) na odmerk po 2,25 lir posoda.

Kava: 10 dkg na odmerk po 14,50 lir kg.

Mleko, kondenzirano, sladko, do 5 odmerkov 1 posoda, od 6 odmerkov dalje po 2 posodici po 3,75 lir vsaka.

stava, ako ne bi bila pretrpela tolike muke? »Da, Bog je dober!« je odvrnila Marta, »tudi danes je dokazal krutim dušam s čudotvorno močjo, da še bdi pravica nad zvezdami.«

»Govori, pripoveduj,« je rekla mladenci zarotencu, »kaj si pretrpel, koliko nevolje si pretrpel radi mene, da, radi mene! Jokati hočem, milo jokati, da se ti oddelžim.«

»Mojčimo raje,« je šepnil junak, ne da bi obrnil očesa od mladence, »spusti, da nemo gledam mili ti obraz, da se ga nagledam za vsa tista leta, kar ga nisem videl. Ostavil sem pokop, a našel sem razcveto rožo. Jaz nisem niti trpel, pozabil sem vse, sedaj šele sem začel živeti, ker gledam tebe, ker si moja! Smeni se mi z oči in osepim; umri in umrem tudi jaz v žalosti po tebi, kakor dvoječek za dvoječkom.«

»Oh, na veke boš videl, na veke čul, na veke živel,« je vzklila dekliska, »glej tiste dvojčke na nebu, to je našina slika in prispodob.«

In nežno je spustila dekliska glavo na glavo mladencevo. Skrivnostno je šumela reka, slajše je peval slavec na zeleni veji, močnejše je blestela mesečina na Savi, a v mraku je sedela Marta. Solza je zadržala v njenem očesu in tiho je šepnila gospa: »Tudi glej na nas oče Ambrož, potivaj mirno! Tvoja želja se je izpolnila.«

Kupovalcem, ki so vpisani pri prodajalnah aprovizacijske komisije, se bodo razdeljevala vsaki dan tudi naslednja neodmerjena živila proti predložitvi živilske izkaznice:

Krompir po 0,55 lir kg.
Fizol po 2,25 lir kg; fizol »koka« po 2,80 lir kg; naravna svinjska mast po 12 — lir kg; slanina po 11,50 lir kg; suhi jušni rezanci v zavojih po 50 dkg po 1,75 lir zavoj; paradižnikova konzerva po 3,50 lir kg, v posodah po 1 kg po 3,40 lir posoda, v posodah po ½ kg po 1,75 lir posoda; biskviti (London Biscuit Factory A. Gatti, Trieste) »Metropolitani« po 8 lir kg; druge vrste biskvotov (Albert, Petit Beurre, Seccession, itd.) po 9,60 lir kg, v zavojih po 10 dkg po 1,10 lir zavoj; grenčni biskviti po 16 lir kg; kis po 1,20 lir liter; zeleno pralno milo v komadih po 21 dkg po 80 stotink komad; zeleno pralno milo märke »Trieste« v komadih po četrt kg po 1,10 lir komad, v komadih po pol kg po 2,10 lir komad; belo pralno milo märke »Marsiglia« v komadih po pol kg po 2,25 lir komad; angleško pralno milo »Watson« po 2,70 lir komad; belo ameriško toaletno milo märke »Ivory« po 1,30 lir komad; angle. toaletno milo Borax Swift po 1,75 lir komad; škrob po 8,50 lir kg; kristalna soda po 1,20 lire kg; sveče po 35 stotink komad; jabolčna marmelada po 5,50 lir kg; marmelada marmelada po 7,50 lir kg; suhe smokve po 2,80 lir kg; kakao po 14 lir kg; kitajski čaj »Sou-chong« po 20 lir kg; poper v zrnju po 10 lir kg; pimenta v zrnju po 9 lir kg; muskatovi orehi po 0,20 lir vsak; cimet v prahu po 16 lir kg; cimet v kosih po 12 lir kg; klinčkov žebeljki po 24 lir kg; dišave po 12 lir kg; vanilja v kosih po 60 st. kos; sandale v oljenem olju märke »Arrigoni« v skatlah po ¼, kg po 1,40 lir, po ½ kg po 2 — lir, (»Excelsior«) po četrt kg po 3 — lir skatla, filati »Excelsior« v oljenem olju v skatlah po ¼, kg po 1,40 lir skatla; nesladko kondenzirano mleko märke »Colombo« v posodah po ½ kg po 2,70 lir posoda; leča po 2,10 lir kg; zdrobljen zelen grah (suhi) po 4 — lire kg; cikorija po 3 — lire kg; ekstrakt holandske kave märke »Italia« v zavojih po 6 dkg po 50 stotink zavoj; kavni sorogal »S. Giusto« v zavojih po 20 dkg po 1 lir zavoj; figova kava v zavojih po 20 dkg po 1,30 lir zavoj; kumin po 8 lir kg; začela »Torrighiani« po 4 lire kg; mazilo za čevlje (märke »Lift«) v skatlah št. 1 po 65, št. 2 po 85 stotink, št. 5 po 1,165 skatla; tekočina (»Lift«) za kovine v skatlah št. 1 po 80 stotink, št. 2 po 1,145, št. 3 po 1,280 skatla; mazilo (»Lift«) za kovine v skatlah št. 1 po 40, št. 2 po 55, št. 3 po 95 stotink skatla; vossek za parketirane pode (»Lift«) v skatlah po četrt kg po 1,240, v skatlah po pol kg po 1,480 skatla.

Preureditve aprotivacijske službe na Primorskem. Generalni civilni komisariat je izdal naslednje odredbe: § 1. Razdeljevanje življenjskih potreb, ki se nahajajo pod državnim nadzorstvom, v trije dele: a) hrana, b) obleka, c) stanovanje. § 2. Za hrano, obleko, stanovanje in druge potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 3. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 4. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 5. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 6. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 7. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 8. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 9. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 10. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 11. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 12. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 13. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 14. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 15. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 16. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 17. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 18. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 19. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 20. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 21. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 22. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 23. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 24. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 25. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 26. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 27. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 28. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 29. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 30. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 31. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 32. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 33. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 34. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 35. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 36. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 37. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 38. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 39. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 40. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 41. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 42. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 43. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 44. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 45. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 46. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 47. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 48. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 49. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 50. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 51. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 52. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 53. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 54. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 55. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 56. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 57. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 58. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 59. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 60. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 61. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 62. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 63. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 64. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 65. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 66. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 67. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 68. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 69. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 70. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 71. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 72. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 73. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 74. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 75. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 76. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 77. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 78. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 79. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 80. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 81. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 82. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 83. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 84. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 85. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 86. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 87. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 88. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 89. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 90. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 91. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 92. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 93. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 94. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 95. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 96. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 97. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 98. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 99. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi. § 100. Vse potrebščine, ki jih nabavljajo pod nadzorstvom državnih komisariatov, se določijo posebni predpisi.

Zaplenitev vložkov v denarnih zavodih. — Da ne bi občinstvo napočeno tolažilo navedbe tukajšnje davčne urave, ki je odredila, da se imajo zapleniti v svrhu jamstva vložki pri denarnih zavodih, naznanja finančno ravnanstvo, da se je ugotovilo ob zaplenitvi denarja mnogo večjih imovnin, na katere ni bil nikakor naložen dohodninski davek ali pa se je to izvršilo v nezadostni meri. V svrhu, da se onemogoči škoda, ki bi lahko nastala za državno blagajno v slučaju, ko bi se dohodninski vložki dvignili, se je uporabila pravica, ki je določena v § 35 zakona od 16. febr. 1918, št. 66 ter se je odredila zaplenitev (sekvester) takšnih vložkov. Zaplenitev se prekliče, čim določi prizadeta stranka zadostna poravnava, ali pa se vsaj skri na svojo, ki je enaka znesku predloženega davka. Korist prizadetih strank zahteva potemtakem, da se takoj začne pri kompromitiranih davčnih upravičencih in da dajo primerno poravnavo.

»Stav. akad. bor. društvo Balkan«. Občni zbor se bo vršil dne 3. marca t. l. ob 21 v gorenji prostori restavracije »Balkan«.

Poslata mestne straže v ulici sv. Frančiška Asiškega prenehati poslovanje s 1. marca. Rudi tega se bo treba obratovati v bošče za vse zadeve, ki so se doslej lahko opravile na omenjeni postaji, na glavno postajo, tel. št. 60.

Mestna zastavljavica. Danes, v nedeljo, predpoldne bodo položeni predmeti, ki padejo na državo v ponedeljek, in sicer razno pohištvo, en glasovir, en kratak glasovir in razne umetnine.

Obdobje šentjakobske mladine ima jutri zvečer točno ob 20 zaključno sejo.

Šentjakobski pevski zbor priredi 27. marca t. l. prvi koncert v dvorani Narodnega doma v Trstu.

»Stavo morje«. V petek okoli treh popoldnevi je nastalo slabo morje radi severa. Vselej tega se je potopilo, oziroma poskodovalo nekaj manjših in večjih ladij v tulinjskem pristanišču. Neki tovorni čoln poln premoga se je potopil ob obrežju Mandracchio. Ravno tako neli čoln volne mornarice, ki se je potopila ob obrežju Santorio in en motorni čoln družbe »Oceanica«. Parniki »Montecore«, »Scalato«, »Juba« in »Suzuki« in motorni čoln št. 1. H. H. ki so last družbe »Societa Libera Triestina« so bili poskodovani. Parnika »Java« in »Adriatico« sta udarila ob obal in se tudi poskodovala. Anglički ladij »Sirdar« se je bilo utrgalo sidro in je morala odpriti na široko morje.

Nosreča pri dolu. Posrček Anton Radovanič star 66 let, stanujoč v ulici Antonio Cocca 13, je vzel z družinjo posrček glasovir v hišo Corso V. E. III. L. Glasovir, ki je bil precej težak, mu je padel na desno nogo. Prvo pomoč mu je dal zdravnik resilne postaje, nakaar so ga odpeljali v mestno bolnišnico.

Prepoved. Včeraj popoldne sta se snla Benedikt Fam. stanujoč v ulici Pintore 1 in Abram Levi. Konec je bil ta, da je bil Fam. po pretepu ves opraskan po obrazu. Prvo pomoč mu je dal zdravnik resilne postaje, nakaar so ga odpeljali v mestno bolnišnico, kjer bo moral ostati — 15 dni.

Arrestacija zaradi tatvine. Včeraj so aretirali Vincenza Salamoni in Rudolfa Lakoviča, ker sta ukradla iz Lloydovega arsenala 200 kg bronu, vrednega 2100 lir. Bron so lina pravočasno zaplenili.

Neznani tatvi so uhlenili vrata pri šrambi parnika »Nifona« in odnesli 92 posode konzervirane mlika in 1 solam in skupni vrednosti 237 lir.

Lokar. Dva orožnika sta včeraj zasledila v prosti ulici Ivana Ribeca, ki je iz nekakega soča prav po predloži »Stavale« vino. Spravila sta ga pod ključ.

Posteno služkinjo je imel dr. Rinič stanujoč v ulici S. Caterina 7. Ta postena služkinja, ki se piše Lina Röllch, stara 21 let, mu je odnesla razno srebrno namizno pribor. Bila je aretirana.

Pos lo je ugriznil. Včeraj se je prijavila v mestnem bolnišnici Ivana Agnolo stanujoča v ulici Cristoforo Colombo 11, ker jo je ugriznil pes v desno nogo. Zdravnik ji je dal primerno pomoč.

DOPISI.

Književnost in umetnost.

V NIZAVI.

»V Nizavi« je lirčna drama, ki vpliva praznično na igralce in poslušalce: vsakdanji realizem razuma obledi, skrbi opadejo, mehko, dobrodelno čustvo nas objame, da postanemo sami mehki in prozorni, kakor kristal, ki se odkriva našim očem.

Na našem odru je bila uprizorjena ta drama tako, kot deslej je nobena. Kritiki bi ne našli pomembne smeti, ako bi tudi vzeli na pomoč najstrožjo kritično prizmo. Ta 72. predstava letošnje sezone nam je dokazala, da lahko računamo s silo, ki tiči v nas samih. Po raznih manj posrečenih poizkusih so se talenti naših igralcev prvič našli na skupni poti harmoničnega igranja. Škoda in greh bi bil, ako bi se razšli, preden bi prehodili to pot od kraja do konca.

Cetrlikova predstava je vzbudila prvič v nas zavest, da ni samo rodoljublje, ki nas sili v naš hram, ampak želja po umetniški hrani.

Manelik je sin višav, je prozoren, čist kristal, je angel, ki pride in si omaže peroti v blatu nizave. Privede ga ljubezen. Prišel bi drugače ne bil, kajti strah ga je nizave, ki leži vedno v senci pred njim; in ko zalubi kamen, pade vedno v dolino. Manelik je slepec, ki izpregleda ob prvem blisku; je junak, ki zmaga: blato s svojih perutih očisti s krvjo volka v človeški podobi. Vse to je bilo lahko razbrati iz igranja g. Simenca, ki nam je podal Manelika. Vsa naivnost, prozornost in preprostost sina čiste narave je bila podana tako pristno, da je vzbudil v nas začudenje. Simencev Manelik nam ostane trajno v spominu. G. Simence je lahko ponosen na to svoje delo.

G. Mikolič je igral Sebastijana, iztežega in razvajanega mogotca, ki ve in veruje le eno: v moč svojega gospodstva. Prebivalci nizave bi ne mogli izpodbiti tal njegovemu gospodstvu, zakaj preveč so se že bili usuznjili, predobro je bilo njegovo močništvo ukoreninjeno in predaleč je segala bajka njegove moči. Naravno: prvi mora čist človek, ki stre kačji glavo. Uloga je bila izvedena precizno in z vso potrebno strastjo. Morda bi bil kontrast med Manelikom in Sebastijanom še uspešnejši, ako bi se bil Sebastijan obdal na nekaterih mestih bolj z ukazujočim glasom nego s krikom. Izmed ostalih moških zasluzi vsak, da se posebej omeni in pohvali. Sami bratje nizave, od katerih eden se očisti po lastni ljubezni in gre.

Gdč. Voukova si je delila z g. Simencem uspeh tega lepega večera. Podala je neizpediten dokaz, da napreduje. Ako pomislimo na uloge, ki jih je igrala v začetku sezone in jih primerjamo z njenim igranjem v ulogi Marte,

ki pelje v hram pravih igralcev, je dolga, trudapolna in laborika na njej ni brez trnja. a upajmo, da stopita g. Simence in gdč. Voukova kmalu nanjo. Marta je dekle, ki jo je omamila blisk močnejše moči, ki se pa izčisti, ko jo objame prava ljubezen. Vzljudi Manelika, katerega v začetku zančuje in prezira. Prehod iz zaničevanja v ljubezen je bil podan preveč sunkoma in premalo naravno.

V dramu je troje obrekovalek, ki so bile vse enako dobre. Nema igra ene, ki ni izpregovorila kot par stavkov v celi igri, ni stopila nikoli niti za ped v ozadje.

Gdč. Gradišarjeva je bila Nuri. Izvedla je to ulogo sicer razmeroma dobro, a z napako, da nam ni podala nečesa trdnega, ostro začrtnega. Njena Nuri, ne vemo, ali je bil čist otrok, ki je zabredel v dolino, ali pa duševno omejeno bitje, ki je vsled svoje omejenosti čisto in pošteno. Čujemo, da je njeno slabo memoriranje pripisati indispoziciji.

Inscenacija dobra. Občinstva ne preveč, a prvovrstnega. Aplaiza in glasni vzkliki obilo. Bil je lep večer in po dolgem času smo bili zopet v gledališču.

ŽIVNOSTENSKA BANKA
PODRUŽNICA V TRSTU
Ulica Roma vogel ul. Mazzini. — Lastna palača.
Delniška glavica in rezervni sklad K. C. St. 235.920.300
Izvršuje kreditne vse banke in menjaške transakcije.
Uradno ure od 9.30-11.30 in 14.30-16

MALI OGLASI

se računajo po 10 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L. 1.—, Debele črke 20 stotink beseda, Najmanjša pristojbina L. 2.—.

ANGLŠKI in FRANCOŠKI začeti in nadaljevalni tečaj se otvorijo prihodnji teden. Vpisovanje ul. Galiati št. 20, mednarodni. 321

PRODA se radi selitve hiša primerna za kavo obrt, ob glavni cesti, eno uro od sežanskega kofuvarja. Naslov pove ins. odd. Edinosti. 298

POTREBUJETA se dva čevljarstva pomočnika. Ul. Arcata 19. Pahor. 313

MLAD upokolenec državni uslužbenec išče primerno službo. Govori slovensko, italijansko in nemško. Naslov pove ins. odd. Edinosti. 314

KOŽE kun, lisic, jagnjet, divjih mačk, divjih koz se kupijo. Stroji, barva in izdelave vsakovrstno kožuhovine. Kožuharnica v Trstu, ul. Gattari št. 32. 315

FRANCOŠKI JEZIK poučuje profesor. Najboljši uspehi, cene nizke. Polasniha v torek in petek od 15-17 Acquedotto 20, III. nadstr. 316

KUPUJEM VRECE in čunje. Babič, Molingrande št. 20. 309

JABOLKA, bruske, pomladanski radič, fižol galski, mandoloni, koki, kupujem. Kuret, Setteiontane št. 1, Trst. 317

GRAH in KROMPIR za seme se dobi v trgovini B. Zerjal ul. Cecilia Rimeyer št. 16. 318

GOSPOD F. NEMEC, 31 Adriatico, naj blagoviti dvigalni pisno poštno ležaje. 319

DOBRO situiran vdovec želi znana v svrhu žniti v približno 40letni vdovo, po možnosti brez otrok, ali pa z dekletem iste starosti srednjega stana. Ponudbe na ins. odd. Edinosti pod št. 300. 3365

INTELEKTUENMU mladeniču, ki ima veselje in zmožnost za potovanje, večjemu skvenci in itakonsčine, nudi se prička zaslužiti dnevno 30-50 lir. Zglašiti se je v ponedeljek od 3-5 pop. pri fotografu Jerkiču, ul. Roma št. 24. 320

PRODAJALNA, pripravna za pekarno ali mlekarno, se proda v Barkovijah št. 83. 291

KUPIM kontrolno blagajno in pisalni stroj. Ponudbe: Pavel Kunsek, Sturje pri Ajdovščini. 3364

PIANINO ali kratak klavir, tudi potreben poprave, kupim v vsakem kraju tudi na deželi. Carlo Cauer, Trst, ul. Solitario 25/III. 277

MODISTKA ima klobuke, svile, pajčolanaste in slamate od 35 lir naprej. Acquedotto št. 85 I. nadstropje. 310

FOTOGRAF A. JERKIC, Trst, ul. Roma 24. Gorica Corso št. 36 na dvorišču. P 711

KROJACNICA Avgust Stular ul. S. Francesco d'Assisi št. 34, III. je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 3367

SREBRN DENAR kupujem po najvišjih cenah v vsaki množini. Prišel lahko ponj Alojz Povh. Garibaldijev trg št. 3 (prej Barriera). 3341

STARO ŽELEZO, lito železo, medenino, bron, baker, svinec in cink kupujem male, velike množine. Miheček, ul. Sv. Frančiška št. 10. 287

ISČE se ena kuharica in ena sobarica za vodo. Dobra hrana in plačilo. Naslov pove ins. odd. Edinosti. 289

AUTOPREVOZI na vsak določeni kraj. Čuvali garaže Röll, ul. sv. Frančiška 62, telefon 12-38. 284

VDOVEC (upokolenec) 50 let, išče družico, vdovo ali gospico srednje starosti, dobro gospodino, dobrosrčno in lepega vedenja. Če ima premoženje, tem bolje. Pisane ponudbe po možnosti s sliko na ins. odd. »Edinosti« pod »Ugodnost«. 297

BIVSI GOSTILNICA išče gostilničarsko službo, ali kot računski natakar. Govori več jezikov. — Naslov pove ins. odd. Edinosti pod št. 302. 302

ŽENSKI KLOBUKI. Neprenehoma novi prihodi najlepših svetlih, pajčolanastih in zlato-slammastih modelov ženskih klobukov. Velika izber slammastih klobukov za novo sezono po nizkih cenah. Sprejemajo se naročila, popravljajo se in remoderirajo klobuki. Modni salon Morgutti-Corti v Trstu, Corso Garibaldi 28. 295

ISČEM stanovanje, 3 sobe in kuhinjo, najraje v mestu. Naslov na ins. odd. Edinosti. 296

TRTOREČI. Pripravi celjene (kaljene) trepe po nizki ceni do konca aprila t. l. Krištin kotič Portalis, Fr. Tavcar, Kreplje 24, p. Dutovlje. 305

POSTREZNICA, sposobna za vsa domača dela in ki zna tudi kuhati, se išče. Acquedotto 24, IV. nadstr., vrata 14. 306

GOSTILNO na prometnem kraju, najrajši v bližini Trsta, prevzeman v našem eventualno na račun. Ponudbe na inseratni oddelci »Edinosti« pod »Gostilna«. 308

MIZARJE za pohištvo išče Andrej Jug, ul. sv. Lucije št. 5. 248

Vsi oni, kateri nam po prejemu računa od našega inseratnega oddelka pošljejo denar, naj blagovole naplata na odrezek pošne nakaznice, — številko dotičnega računa. —

ZOBOZDRAVNIŠKI KABINET
nlica Chiozza št. 5, I. nadstr.
Sprejema od 9-13 in od 15-17. Izvršujejo se umetni zobje v kaltršneimobdi sistema z nehom in brez neba po moderni tehniki.
Dr. F. Tamburini
MARIO MORO, tehnični vodja.

D. MRAČEK TRST
Corso 24, I. nadstropje
Oratnira od 9-12 dop. in od 3-6 pop.
Brazolestio izliranje zob, plombliranje in umetni zobje

VELIKO SKLADIŠČE KLOBUKOV
dežnikov, belih in pisanih, žepnih robcev, možkih nogavic itd.
K. CVENKEL, Trst, Corso V. E. III. št. 24.

„CROATIA“
Zavarovalna zadruga v Zagrebu.
Ustanovljena leta 1884.
Podružnica v Trstu ul. Lavatolo 1, II. n.
prevzema zavarovanja stavb, premičnin, poljskih pridevkov, sena, slame in žvine proti škodi po požarju in streli in zavaruje stekl. šipe proti škodi po razbitju.
Sposobni krajevni zastopniki in akvizitorji se sprejemajo po najugodnejših pogojih.

Zobozdravniški ambulatorij
prej dr. BODO.
Zobozdravnik dr. E. Clonfero
— in —
dentist Stanko Perhavec
Trst, Trg Goldoni št. 11, II. nadstr.
sprejema od 9 do 12 in od 15 do 19.
Izdiranje zob brez bolečin, zobovja, zlati mostovi brez neba, reguliranje zob in zlate krone.
Vsa dela se izvršujejo po moderni tehniki.

Tovarna pive Dreher, Trst
naznanja svojim cenjenim odjemalcem,
da razpolaga z večjo množino
„TROPIN“
Cena L 6.— za 100 kg

KOPALIŠČE
ulica Gelsi št. 14.
Naznanja se slavnemu občinstvu, da se je to polnoma na novo preurejeno kopališče, pod drugim vodstvom, otvorilo
v soboto, 28. t. m.
Kopališče bo odprto ob delavnikih od 8-18 in ob nedeljah in praznikih od 8-13.

